

172. sz. Ajánlás

az azbeszt használatánál fennálló biztonságról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1986. június 4-én hetvenkettedik ülészakára ült össze,

Figyelembe véve a vonatkozó nemzetközi munkaügyi Egyezményeket és Ajánlásokat, különös tekintettel a Foglalkozási eredetű rákról szóló 1974. évi Egyezményre és Ajánlásra, A munkakörnyezetről (levegőszennyezés, zaj, rezgés) szóló 1977. évi Egyezményre és Ajánlásra, A munkavédelemről szóló 1981. évi Egyezményre és Ajánlásra, A foglalkozásegészségügyi szolgálatról szóló 1985. évi Egyezményre és Ajánlásra, A foglalkozási megbetegedések 1980-ban módosított jegyzékére, amely Az üzemi balesetek esetén járó ellátásokról szóló 1964. évi Egyezmény mellékletét képezi, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal által 1984-ben kiadott *Az azbeszt használatánál fennálló biztonságra vonatkozó helyes gyakorlat kézikönyvére*, amely a nemzeti politikák alapelveit és a nemzeti szintű cselekvést alapozza meg,

Miután úgy döntött, hogy különböző javaslatokat fogad el az azbeszt használatánál fennálló biztonságra vonatkozóan, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy határozott, hogy ezeket a javaslatokat Ajánlás formájában adja közre, amellyel kiegészíti az Azbesztről szóló 1986. évi Egyezményt,

a mai napon, 1986. június 24-én, elfogadja az alábbi Ajánlást, amely az "Azbesztről szóló 1986. évi Ajánlás" néven idézhető:

I. HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. (1) Az Azbesztről szóló 1986. évi Egyezmény és a jelen Ajánlás rendelkezéseit minden olyan tevékenységre alkalmazni kell, amelynél fennáll a munkavállalók azbesztexpozíciójának kockázata a munkavégzés során.

(2) A nemzeti törvényekkel és gyakorlattal összhangban intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy az önfoglalkoztató személyek számára is ugyanolyan védelem álljon rendelkezésre, mint az Azbesztről szóló 1986. évi Egyezményben és a jelen Ajánlásban foglaltak.

(3) A 18 évesnél fiatalabb személyek alkalmazása során, az illetékes hatóság által előírt módon, különös figyelmet kell fordítani a foglalkozási azbesztexpozíció kockázatával járó tevékenységekre.

2. A foglalkozási azbesztexpozíció kockázata különösképpen az alábbi tevékenységek esetén fordul elő:

- (a) azbeszt tartalmú ásványok bányászata és porítása;
- (b) azbeszt tartalmú anyagok vagy termékek előállítás;
- (c) azbeszt tartalmú termékek használata vagy alkalmazása;

- (d) azbeszt tartalmú termékek szétbontása, javítása vagy karbantartása;
- (e) azbeszt tartalmú üzemek vagy szerkezetek lebontása vagy javítása;
- (f) azbeszt vagy azbeszt tartalmú anyagok szállítása, tárolása és kezelése;
- (g) egyéb, a levegőben lebegő azbesztpornak való kitettség kockázatával járó tevékenységek.

3. A jelen Ajánlás szempontjából

- (a) az „azbeszt” kifejezés a szerpentin csoport kőzetalkotó ásványaihoz tartozó ásványi szilikátok rostszerű formáját jelenti, azaz a krizolitot (fehér azbeszt), valamint az amfibol csoport hasonló ásványaihoz tartozó hasonló szilikátokat, azaz az aktinolitot, az amozitot (barna azbeszt, cummingtonit-grunérit), az antofillitot, a krokidolitot (kék azbeszt), a tremolitot vagy minden olyan elegyet, amely ezen ásványok közül egyet vagy többet tartalmaz;
- (b) az „azbesztpor” kifejezés alatt a levegőben lebegő azbesztrészecskék vagy azok a lerakódott azbesztrészecskék értendők, amelyek hajlamosak arra, hogy a munkakörnyezetben a levegőbe kerüljenek;
- (c) a „levegőben lebegő azbesztpor” kifejezés alatt, mérési szempontból, a gravimetrikus kiértékelés vagy ezzel egyenértékű más módszer által mért porrészecskék értendők;
- (d) „belélegezhető azbesztrostok” alatt azok az azbesztrostok értendők, amelyek átmérője 3 µm-nél kisebb és amelyek hosszúság-átmérő aránya 3:1-nél nagyobb. Mérés szempontjából csak az 5 µm-nél nagyobb hosszúságú rostokat kell figyelembe venni;
- (e) az „azbesztexpozíció” kifejezés a levegőben lebegő belélegezhető azbesztrostok vagy azbesztpor által okozott, a munka során fennálló expozíciót jelenti, függetlenül attól, hogy azbesztből vagy azbesztet tartalmazó ásványokból, anyagokból vagy termékekből származik;
- (f) a „munkavállalók” kifejezés magában foglalja a termelőszövetkezetek tagjait is;
- (g) a „munkavállalók képviselői” kifejezés a munkavállalók azon képviselőire vonatkozik, akiket A munkavállalók üzemi képviselőiről szóló 1971. évi Egyezménynek megfelelően a nemzeti törvények vagy gyakorlat ilyenek ismer el.

II. ALAPELVEK

4. Az azbesztről szóló 1986. évi Egyezmény 3. cikkében előírt intézkedéseket oly módon kell meghozni, hogy azok a gazdasági tevékenység minden szektorában előforduló foglalkozási azbesztexpozíció kockázatát lefedjék, és azokat a Rákkeltő anyagok és hordozók által előidézett ártalmak elleni védekezésről szóló 1974. évi Egyezmény 1. és 2. cikkének figyelembevételével kell megfogalmazni.

5. Az illetékes hatóság köteles rendszeresen felülvizsgálni az előírt intézkedéseket, figyelembe véve a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal által kiadott *Az azbeszt használatánál fennálló biztonságra vonatkozó helyes gyakorlat kézikönyvében*, valamint más kézikönyvekben és útmutatókban foglaltakat, és a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal által esetlegesen összehívott szakértői értekezletek megállapításait, továbbá az azbeszttel és az azt helyettesítő anyagokkal kapcsolatban működő kompetens testületek által biztosított információkat.

6. Az illetékes hatóságnak a jelen Ajánlás rendelkezéseinek végrehajtása előtt tanácskoznia kell a munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel.

7. (1) A munkáltatónak minden megfelelő intézkedést meg kell tennie az azbesztexpozíció megakadályozására vagy ellenőrzésére. Ennek során konzultációkat kell folytatnia, és együtt kell működnie az érintett munkavállalókkal vagy azok képviselőivel, és figyelembe kell vennie az illetékes szakértők tanácsait, ideértve a foglalkozás-egészségügyi szolgálatokat is.

(2) A nemzeti törvényekkel és gyakorlattal összhangban a munkáltató és az általa alkalmazott munkavállalók közötti konzultáció és együttműködés történhet

- (a) a munkavállalók munkavédelmi képviselői útján;
- (b) a munkavállalók munkavédelmi és foglalkozás-egészségügyi bizottságai vagy közös munkavédelmi és foglalkozás-egészségügyi bizottságai útján;
- (c) más munkavállalói képviselők útján.

8. Az azbeszttel vagy az azbeszt tartalmú termékekkel dolgozó munkavállalókat kötelezni kell arra, hogy saját hatáskörükön belül betartsák az előírt biztonsági és higiénés intézkedéseket, ideértve a megfelelő védőfelszerelés használatát.

9. (1) Az a munkavállaló, aki kivonta magát abból a munkahelyi helyzetből, amelyről ésszerű indokok alapján feltételezi, hogy súlyosan veszélyezteti életét vagy egészségét

- (a) köteles figyelmeztetni közvetlen felettesét;
- (b) védelmet élvez a megtorló vagy fegyelmi intézkedésekkel szemben, a nemzeti feltételeknek és gyakorlatnak megfelelően.

(2) Egyetlen munkavállaló hátrányára sem lehet intézkedést hozni azzal az indokkal, hogy a munkavállaló - jóhiszeműen - kifogásolta a munkáltatónak a munkavédelem és - biztonság, valamint a munkakörnyezet területén hozott intézkedéseit, amelyekről a munkavállaló úgy vélekedik, hogy azok nem felelnek meg a törvényes előírásoknak, vagy amelyekben komoly hiányosságokat vél felfedezni.

III. VÉDŐ ÉS MEGELŐZŐ INTÉZKEDÉSEK

10. (1) Az illetékes hatóságnak műszaki ellenőrzések és munkahelyi gyakorlat előírásával, amely a munkahelyi higiénére is vonatkozik, biztosítania kell az azbesztexpozíció megelőzését vagy ellenőrzését, a munkavállalók maximális védelme érdekében.

(2) Az illetékes hatóságnak az expozíció szintje és a munkakörnyezetre jellemző körülmények és feltételek, valamint a tudományos kutatások és technológiai fejlődés fényében rendszeresen meg kell határoznia

- (a) az azbesztnak és az azbeszt tartalmú termékeknek azon típusait, amelyeknek használatát engedélyhez kell kötni, és azokat a munkafolyamatokat, amelyeket engedélyeztetni kell;
- (b) az azbeszt és azbeszt tartalmú termékeknek azon típusait, amelyek használatát teljes mértékben vagy részlegesen meg kell tiltani, és azokat a munkafolyamatokat, amelyek során az azbeszt vagy az azbeszt bizonyos típusai, vagy az azbeszt tartalmú termékek használatát meg kell tiltani.

(3) Az azbeszt bizonyos típusainak vagy az azbeszt tartalmú termékek használatának megtiltását vagy engedélyezését, továbbá ezeknek más anyagokkal történő helyettesítését ezen anyagok egészségkárosító hatásának tudományos mérésére kell alapozni.

11. (1) Az illetékes hatóságnak ösztönöznie kell az azbesztexpozícióval, a helyettesítő anyagokkal és az alternatív technológiákkal kapcsolatos műszaki és egészségügyi problémák terén végzett kutatásokat.

(2) Az illetékes hatóságnak a munkavállalókat fenyegető veszélyek megszüntetése vagy csökkentése érdekében ösztönöznie kell az ártalmatlan vagy kevésbé káros hatású azbeszt tartalmú termékek, egyéb helyettesítő anyagok vagy alternatív technológiák területén végzett kutatási és fejlesztési tevékenységet.

12. (1) Az illetékes hatóság, ahol ez a munkavállalók védelme szempontjából szükséges, megköveteli az azbeszt helyettesítését más anyagokkal, ha ez lehetséges.

(2) Minden potenciális helyettesítő anyagot, bármilyen folyamatban történő használat engedélyezése előtt, alapos vizsgálatnak kell alávetni az esetleges egészségkárosító hatások megállapítása céljából. Az ilyen anyagoknak kitett munkavállalók egészségi állapotát, amennyiben szükséges, folyamatosan ellenőrizni kell.

13. (1) A nemzeti törvények és rendelkezések hatékony betartatásának céljából az illetékes hatóságnak meg kell határoznia, hogy milyen információk közzétételére van szükség Az azbesztről szóló 1986. évi Egyezmény 13. cikke értelmében.

(2) A tájékoztatásnak különösképpen az alábbi részletekre kell kiterjednie:

- (a) a felhasznált azbeszt típusa és mennyisége;
- (b) az elvégzett tevékenységek és folyamatok;
- (c) az előállított termékek;
- (d) az exponáltak száma, expozíciójuk szintje és gyakorisága;
- (e) a nemzeti törvényekkel és rendelkezésekkel összhangban tett megelőző és védőintézkedések;
- (f) a munkavállalók egészségének védelme szempontjából szükséges bármely egyéb információ.

14. (1) A porló azbeszt szigetelő anyagokat tartalmazó üzemek vagy szerkezetek lebontása és az azbeszt eltávolítása azokból az épületekből vagy szerkezetekből, amelyekben az azbeszt nagy valószínűséggel a levegőbe kerül, engedélyhez kötött, amelyet csak azok a munkáltatók vagy vállalkozók kaphatnak meg, akiket az illetékes hatóság a jelen Ajánlás rendelkezéseivel összhangban elvégzendő munkára alkalmasnak ismer el.

(2) A munkáltatót vagy vállalkozót a bontási vagy eltávolítási munkálatok megkezdése előtt kötelezni kell arra, hogy készítsen munkatervet, amelyben részletesen leírja a munka megkezdése előtt teendő intézkedéseket, amelyek magukban foglalják az alábbiakat:

- a) minden szükséges védelem biztosítása a munkavállalók számára;
- b) az azbesztpor levegőbe kerülésének korlátozása;
- c) az azbesztpor esetleges levegőbe kerülése által érintett munkavállalók tájékoztatása az általános eljárásokról és a használandó eszközökről, valamint a megteendő óvintézkedésekről; és

d) az azbeszt tartalmú hulladék megfelelő elhelyezése a jelen Ajánlás 28. bekezdésében foglaltakkal összhangban.

(3) A fenti (2) albekezdésben említett munkatervvel kapcsolatban konzultálni kell a munkavállalókkal vagy azok képviselőivel.

15. (1) Minden munkáltatónak az általa alkalmazott munkavállalók részvételével létre kell hoznia és végre kell hajtania a munkavállalók azbeszt expozíciójának megelőzésére és ellenőrzésére szolgáló programot. Ezt a programot rendszeresen felül kell vizsgálni a munkafolyamatokban, a gépparkban, vagy a megelőzés és ellenőrzés technikáiban és módszereiben bekövetkező változásokat figyelembe véve.

(2) Azokban az esetekben, amikor azbeszt expozícióval lehet számolni, az illetékes hatóságnak a nemzeti gyakorlattal összhangban fel kell vállalnia olyan tevékenységeket, amelyekkel különösen azokat a kisvállalkozásokat segíti a prevenciós programok létrehozásában, amelyeknél a szaktudás vagy az eszközök nem állnak rendelkezésre.

16. Műszaki védőfelszereléseket és megfelelő munkahelyi gyakorlatot kell meghonosítani annak érdekében, hogy az azbesztpor levegőbe kerülését meg lehessen akadályozni. Még azokban az esetekben is, amikor a levegőbe került azbesztpor nem haladja meg az egészségügyi határértéket, vagy a helyzet megfelel az egyéb expozíciós kritériumoknak, intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy az expozíciót a lehető legalacsonyabb szintre lehessen csökkenteni.

17. Az expozíció megelőzését vagy ellenőrzését szolgáló, valamint a munkavállalók expozíciójának elkerülését szolgáló intézkedéseknek különösképpen az alábbiakra kell kiterjedniük:

- (a) az azbeszt használata olyan esetekre korlátozódjon, amikor annak veszélyeit meg lehet előzni vagy ellenőrizni lehet; más esetben az azbesztet, ha az műszakilag megvalósítható, helyettesíteni kell olyan egyéb anyagokkal vagy alternatív technológiákkal, amelyekről tudományos szempontból bebizonyosodott, hogy ártalmatlanok vagy kevésbé ártalmasak;
- (b) az azbesztexpozícióval járó munkát végző személyek számát és az expozíció időtartamát a feladat biztonságos elvégzéséhez minimálisan szükséges szintre kell korlátozni;
- (c) olyan berendezéseket, eszközöket és munkafolyamatokat kell alkalmazni, amelyek megszüntetik vagy minimálisan csökkentik az azbesztpor-képződést, és különösképpen annak a munka- vagy az általános környezetbe kerülését;
- (d) azokat a munkahelyeket, ahol az azbeszt használata azbesztpor levegőbe kerülését eredményezheti, el kell különíteni a munkakörnyezet többi részétől annak érdekében, hogy más munkavállalók esetleges azbesztexpozícióját el lehessen kerülni;
- (e) azokat a tevékenységi területeket, amelyek azbesztexpozícióval járnak, jól láthatóan el kell különíteni, és figyelmeztető táblákat kell elhelyezni, amelyek engedélyhez kötik a területre való belépést;
- (f) az építkezéseken használt azbeszt helyét fel kell jegyezni.

18. (1) A krokidolit és a krokidolitrostokat tartalmazó termékek használatát meg kell tiltani.

(2) Az illetékes hatóságot fel kell hatalmazni arra, hogy az érintett munkáltatók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel történő konzultációkat követően engedélyezze a fenti (1) bekezdés tiltó rendelkezéseitől való eltérést, amennyiben a

helyettesítés ésszerűen nem valósítható meg, azzal a feltétellel, hogy megfelelő intézkedéseket tesznek a munkavállalók egészségének védelmében.

19. (1) Az azbeszt minden formájának szórását meg kell tiltani.

(2) A porló azbeszt szigetelő anyagok alkalmazását meg kell tiltani.

(3) Az illetékes hatóságot fel kell hatalmazni arra, hogy az érintett munkáltatók és munkavállalók legreprezentatívabb szervezeteivel történő konzultációkat követően engedélyezze a fenti (1) és (2) albekezdés tiltó rendelkezéseitől való eltérést, amennyiben a helyettesítés ésszerűen nem valósítható meg, azzal a feltétellel, hogy megfelelő intézkedéseket tesznek a munkavállalók egészségének védelmében.

20. (1) Az azbesztgyártók és –beszállítók, továbbá az azbeszt tartalmú termékek gyártói és szállítói felelősek a konténer vagy termék megfelelő címkézéséért.

(2) A nemzeti törvényeknek vagy rendelkezéseknek elő kell írniuk, hogy a címkét az adott ország lakosai által beszélt nyelven vagy nyelveken nyomtassák, a címkén jelölni kell, hogy a konténer vagy a termék azbesztet tartalmaz, továbbá, hogy az azbesztpor belégzése az egészségre ártalmas, és jelezni kell, hogy megfelelő védőintézkedésekre van szükség.

(3) A nemzeti törvényeknek vagy rendelkezéseknek kötelezniük kell az azbesztgyártókat és –beszállítókat, valamint az azbeszt tartalmú termékek gyártóit és szállítóit arra, hogy olyan adatlapot állítsanak össze és nyújtsanak be, amelyen feltüntetik az anyag vagy termék azbeszttartalmát, egészségügyi kockázatait és a megfelelő védőintézkedéseket.

21. Az Azbesztről szóló 1986. évi Egyezmény 5. cikkében előírt felügyeleti rendszernek a Munkaügyi ellenőrzésről szóló 1947. évi Egyezmény rendelkezésein kell alapulnia. Az ellenőrzést szakképzett személyeknek kell elvégeznie. A munkáltatónak az ellenőrző szolgálatok rendelkezésére kell bocsátania a fenti 13. bekezdésben említett információkat.

22. (1) Az expozíciós határértékeket a levegőben lebegő azbesztpor idővel súlyozott átlagkoncentrációjának alapján kell megállapítani, amelyet általában nyolc órás munkanap és negyven órás munkahét vonatkozásában fejeznek ki. A határérték megállapításánál figyelembe kell venni továbbá a mintavétel és a mérés általánosan elismert módszerét.

(2) Az expozíciós határértékeket rendszeresen felül kell vizsgálni, valamint a műszaki haladás, a technika és az orvostudomány legújabb eredményeinek fényében újra és újra meg kell állapítani.

23. Az azbesztpor ellenőrzésére szolgáló berendezéseket, gépeket és védőeszközöket rendszeresen ellenőrizni kell, és megfelelő működésük érdekében gondoskodni kell karbantartásukról.

24. A munkahelyeket az azbesztpor különböző felületeken történő felhalmozódásának megakadályozása céljából biztonságos módszerrel kell tisztítani, a szükséges gyakorisággal. Az Azbesztről szóló 1986. évi Egyezményt, valamint a jelen Ajánlás rendelkezéseit a takarító személyzetre is ki kell terjeszteni.

25. (1) Ha a levegőben lebegő azbesztporból származó veszélyeket másképp nem lehet megelőzni vagy ellenőrizni, a munkáltatónak kötelessége megfelelő légző-, védőeszközöket és speciális védőöltözetet ingyenesen a munkavállalók rendelkezésére bocsátani, karban tartani és szükség szerint cserélni. Ilyen esetekben a munkavállalókat kötelezni kell az ilyen eszközök használatára.

(2) A légző-, védőeszközöknek meg kell felelniük az illetékes hatóság által előírt normáknak, és csak kiegészítő, időszakos vész- vagy kivételes intézkedésként kell azokat használni. Használatuk nem lehet a műszaki ellenőrzés alternatívája.

(3) Amikor a légző-, védőeszköz használata kötelező, az ilyen eszközök használatával járó fizikai megterhelés miatt megfelelő pihenőidőszakokat kell biztosítani, megfelelő pihenőhelyeken.

26. (1) Ahol a munkavállalók személyes ruházata ki van téve azbesztporral történő szennyeződésnek, a munkáltatónak a nemzeti törvényekkel vagy rendelkezésekkel összhangban és a munkavállalók képviselőivel történő konzultációt követően megfelelő munkaruhát kell díjmentesen a munkavállalók rendelkezésére bocsátania, amelyet tilos a munkahelyen kívül viselni.

(2) A munkáltatóknak kötelessége megfelelő formában megfelelő tájékoztatást nyújtani a munkavállalók számára a munkavállalók családjait vagy másokat érintő egészségügyi kockázatokról, amelyek az azbesztporral szennyezett ruházat hazaviteléből származhatnak.

(3) A használt munkaruha és a speciális védőöltözet kezelését és tisztítását ellenőrzött körülmények között kell végrehajtani, az illetékes hatóság által előírt módon, az azbesztpor kikerülésének megakadályozása céljából.

27. (1) Az azbesztexpozíciónak kitett munkavállalók számára elkülönített öltöző helyiségeket, tisztálkodóhelyiségeket, tusolókat és pihenő helyiségeket kell biztosítani a megfelelő módon.

(2) Elegendő időt kell biztosítani a munkavállalók számára munkaidejükön belül az átöltözésre, zuhanyozásra vagy mosakodásra a műszak végén, a nemzeti gyakorlattal összhangban.

28. (1) A nemzeti törvényekkel és gyakorlattal összhangban a munkáltatóknak gondoskodniuk kell az azbeszt tartalmú hulladék tárolásáról oly módon, hogy az ne jelentsen egészségügyi kockázatot az érintett munkavállalókra - ideértve az azbeszthulladék kezelésével foglalkozó munkavállalókat -, és a vállalat közelében élő lakosságra.

(2) Az illetékes hatóságnak és a munkáltatóknak megfelelő intézkedéseket kell tenniük, hogy megakadályozzák a munkahelyről a levegőbe került azbesztpornak az általános környezetre gyakorolt szennyező hatását.

IV. A MUNKAKÖRNYEZET ÉS A MUNKAVÁLLALÓK EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTÁNAK ELLENŐRZÉSE

29. Az illetékes hatóság által meghatározott esetekben a munkáltatónak intézkedéseket kell tennie a levegőben lebegő azbesztpor munkahelyi koncentrációjának, a munkavállalók azbesztexpozíciója időtartamának és szintjének, valamint a munkavállalók egészségi állapotának szisztematikus ellenőrzésére vonatkozóan.

30. (1) A munkavállalók azbesztexpozíciójának szintjét specifikus referencia-időszakra vonatkozó, idővel súlyozott átlagkoncentrációban kell mérni vagy számolni.

(2) A levegőben lebegő azbesztpor koncentrációjának megállapításához szükséges mintavételt és mérést képzett személyzetnek kell elvégeznie, az illetékes hatóság által jóváhagyott módszerek segítségével.

(3) A mintavétel és mérés gyakorisága és mértéke a kockázat szintjétől, a munkafolyamatokban bekövetkező változásoktól, vagy egyéb fontos körülménytől függ.

(4) A kockázat értékelésekor az illetékes hatóságnak minden azbesztrost által okozott kockázatot figyelembe kell vennie, a rostok méretétől függetlenül.

31. (1) Az azbesztexpozícióval kapcsolatos megbetegedések és funkcionális fogyatékoságok megakadályozására minden azbesztexpozícióval járó munka végzésére kijelölt munkavállaló számára biztosítani kell az alábbiakat a megfelelő módon:

- (a) munkavégzés előtti orvosi vizsgálat;
- (b) megfelelő időközönként történő rendszeres orvosi vizsgálat;
- (c) egyéb tesztek és vizsgálatok, különösen mellkasröntgen és légzésfunkciós próbák, amelyek szükségesek lehetnek a munkavállalók egészségi állapotának figyelemmel kísérése szempontjából, a foglalkozás-egészségügyi kockázat szempontjából, és az azbeszt által okozott megbetegedés korai felismerése céljából.

(2) Az orvosi vizsgálatok gyakoriságát az illetékes hatóságnak kell eldöntenie a foglalkozás-egészségügyi kockázat szempontjából, az expozíció szintjét és a munkavállalók egészségi állapotát figyelembe véve.

(3) Az illetékes hatóságnak biztosítania kell azt, hogy a nemzeti törvényekkel és gyakorlattal összhangban megfelelő rendelkezés biztosítsa a megfelelő orvosi vizsgálatok folyamatosságát a munkavállalók számára, miután azok befejezték az azbesztexpozícióval járó feladat elvégzését.

(4) A fenti (1) és (3) albekezdésben meghatározott vizsgálatokat, tesztek és próbákat, amennyire lehetséges, munkaidőben és a munkavállalók számára díjmentesen kell elvégezni.

(5) Ha az orvosi szűrővizsgálatok vagy kivizsgálások eredményei klinikai vagy pre-klinikai hatásokat mutatnak ki, intézkedéseket kell tenni az érintett munkavállalók expozíciójának megelőzése vagy csökkentése, és egészségi állapotuk további romlásának megakadályozása érdekében.

(6) Az orvosi vizsgálatok eredményeit az azbesztexpozícióval kapcsolatos egészségi állapot meghatározására kell felhasználni, és nem használhatók a munkavállaló elleni hátrányos megkülönböztetés eszközeként.

(7) Az orvosi vizsgálatok eredményeit arra kell használni, hogy a munkavállalót egészségi állapotával összeegyeztethető munkakörbe helyezték.

(8) Azok a munkavállalók, akiknek egészségi állapotát kivizsgálják

- (a) jogosultak személyi és orvosi adataik bizalmas kezelésére;
- (b) jogosultak a vizsgálat céljairól és eredményeiről teljes körű és részletes magyarázatot kapni;
- (c) jogosultak visszautasítani azokat az invazív beavatkozásokat, amelyek testi épségüket veszélyeztetik.

32. A munkavállalókat helyénvaló és megfelelő módon, a nemzeti gyakorlattal összhangban tájékoztatni kell az orvosi vizsgálatok eredményeiről. A munkavállalók jogosultak továbbá a munkájukkal kapcsolatos, személyre szabott egészségügyi tanácsadásra.

33. Amikor az egészségügyi felülvizsgálat során azbeszt által okozott foglalkozási megbetegedés kerül napvilágra, az illetékes hatóságot a nemzeti törvényekkel és gyakorlattal összhangban erről értesíteni kell.

34. Amikor az azbesztexpozícióval járó munkavégzés folytatása orvosi szempontból nem tanácsos, minden erőfeszítést meg kell tenni a nemzeti feltételeknek és gyakorlatnak megfelelően annak érdekében, hogy az érintett munkavállalók másfajta munkavégzéssel biztosíthassák jövedelmüket.

35. Nemzeti szintű törvényekben vagy rendelkezésekben kell szabályozni a foglalkozási eredetű azbesztexpozíció miatt megbetegedett vagy funkcionális károsodást szenvedett munkavállalóknak nyújtandó kártérítés kérdését, az Üzemi ártalmak esetén járó ellátásokról szóló 1964. évi Egyezményrel összhangban.

36. (1) A munkakörnyezet figyelemmel kíséréséről készült feljegyzéseket legalább 30 évig meg kell őrizni.

(2) A munkavállalók expozíciójával kapcsolatos feljegyzéseket, valamint az azbesztexpozícióból származó egészségügyi kockázatok szempontjából fontos orvosi adataikat, mellkasröntgen-leleteiket meg kell őrizni a munkavégzés befejezése után legalább 30 évig, amennyiben a munkavégzés megszüntetését az azbesztexpozíció tette szükségessé.

37. Az érintett munkavállalók, képviselőik és a felügyeleti szolgálatok számára hozzáférést kell biztosítani a munkakörnyezetről készült nyilvántartásokhoz.

38. Egy vállalat bezárása esetén, vagy egy munkavállaló megbízásának lejárta után a fenti 36. bekezdéssel összhangban létrehozott nyilvántartást és információt az illetékes hatóság utasításainak megfelelően letétbe kell helyezni.

39. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa által elfogadott, a Multinacionális Vállalatokra és a Szociálpolitikára vonatkozó Tripartit Elvi Nyilatkozattal összhangban, a több mint egy vállalatból álló nemzeti vagy multinacionális vállalatot kötelezni kell arra, hogy biztonsági intézkedéseket hozzon a foglalkozási eredetű azbesztexpozíció egészségügyi kockázatainak megelőzésére, ellenőrzésére és az ellene való védelemre, hátrányos megkülönböztetés nélkül, minden munkavállalóra kiterjedően, minden leányvállalatnál, függetlenül a vállalat működésének helyétől.

V. TÁJÉKOZTATÁS ÉS OKTATÁS

40. Az illetékes hatóságnak intézkedéseket kell elfogadnia a foglalkozási azbesztexpozíció egészségügyi kockázatainak minden érintett személyre kiterjedő megelőzésére, ellenőrzésére és kivédésére vonatkozó képzés és tájékoztatás ösztönzésére.

41. Az illetékes hatóságnak az érintett munkáltatók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel való konzultáció után megfelelő oktatási kézikönyvet kell összeállítania a munkáltatók, munkavállalók és mások számára.

42. A munkáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy az azbesztexpozíciónak kitett munkavállalók díjmentesen és rendszeresen oktatásban és képzésben részesüljenek, az általuk beszélt nyelven és az általuk könnyen érthető módon. Az oktatásnak és képzésnek ki kell terjednie az expozíció egészségügyi hatásaira, az azbesztexpozíció megelőzését és ellenőrzését szolgáló intézkedésekre, különösen a helyes munkahelyi gyakorlatokra, amelyek megelőzik és ellenőrzik az azbesztpor képződését és levegőbe kerülését, továbbá a munkavállalók rendelkezésére bocsátott általános és egyéni védőeszközök használatára.

43. Az oktatással kapcsolatos intézkedéseknek különösen arra a veszélyre kell felhívniük a munkavállalók figyelmét, amelyet a dohányzás és az azbesztexpozíció együttesen okoz.

44. A munkáltatók és munkavállalók szervezeteinek pozitív lépéseket kell tenniük a képzés, tájékoztatás, megelőzés, ellenőrzés és védelem célját szolgáló programokban való együttműködésre, és azokhoz való hozzájárulásra, az azbesztexpozíció által okozott foglalkozási kockázatokkal kapcsolatban.